

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS
ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹,
23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65
STRAIPSNIŲ, SEPTINTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo uždaviniai atskiruose energetikos sektoriuose:

1) 2030 metais atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti iki Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyto dydžio;

2) 2030 metais elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, padidinti ne mažiau kaip iki 100 procentų;

3) 2030 metais centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki 90 procentų, o necentralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki 80 procentų;

4) 2030 metais iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo energijos ir ne energetikos tikslais, dalį pramonės sektoriuje, palyginti su vandeniliu, suvartojamu galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, padidinti ne mažiau kaip iki 42 procentų, o 2035 metais – ne mažiau kaip iki 60 procentų; 2030 metais siektiną galutinės energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, suvartotos energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, dalį padidinti ne mažiau kaip 1,6 procentinio punkto, skaičiuojant metinį vidurkį laikotarpiams nuo 2021 iki 2025 metų ir nuo 2026 iki 2030 metų;

5) 2030 metais siektiną pažangių energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijų dalį padidinti ne mažiau kaip 5 procentais naujai įrengtų atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų, vertinant didėjimą nuo 2026 metų.“

2. Papildyti 1 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodyti uždaviniai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro naudojimo 2030 metais ir 2035 metais pramonės sektoriuje Vyriausybės nustatyta tvarka ūkio subjektams gali būti sumažinti 20 procentų 2030 metais ir 20 procentų 2035 metais, jeigu gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, 2030 metais sudaro ne mažiau kaip 55 procentus ir šalyje suvartojamo vandenilio iš iškastinio kuro procentinė dalis 2030 metais yra ne didesnė kaip 23 procentai, o 2035 metais – ne didesnė kaip 20 procentų.“

3. Buvusią 1 straipsnio 6 dalį laikyti 7 dalimi.

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 1¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 1¹ straipsniu:

„**1¹ straipsnis. Viršesnis viešasis interesas ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslas**

Siekiant užtikrinti šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyto tikslo įgyvendinimą, iki tol, kol Lietuvos elektros energetikos sektorius taps visiškai klimatui neutralus, kompetentingoms institucijoms ar elektros tinklų operatoriams vykdant leidimų išdavimo

procedūras, nurodytas šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1–7 punktuose, dėl saulės šviesos energijos elektrinių, vėjo elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie elektros tinklų reikalingos infrastruktūros laikoma, kad energijos gamyba šiose elektrinėse ir energijos generavimas iš energijos kaupimo įrenginių, jų planavimas, statyba ir eksploatavimas, prijungimas prie elektros tinklų atitinka viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą. Planuojant šiame straipsnyje nurodytas veiklas, atitinkančias viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos bei saugos tikslą, vadovaujamosi specialiomis išlygomis, reglamentuotomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsnio 11 dalyje, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje.“

3 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Atsinaujinančių išteklių energija** – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės (šiluminė ir fotovoltinė) energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai išteklių, vandenynų ir osmosinė energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 2² dalimi:

„2². **Atsinaujinančių išteklių kuras** – biodegalai, skystieji bioproduktai, biomasės kuras ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras.“

3. Buvusią 2 straipsnio 2² dalį laikyti 2³ dalimi.

4. Pakeisti 2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. **Bendrasis galutinis energijos suvartojimas** – energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei patiektų energijos produktų suvartojimas, įskaitant elektros ir šilumos energijos, kurią elektros ir šilumos energijos gamybai sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimą ir elektros bei šilumos energijos nuostolius paskirstymo ir perdavimo proceso metu.“

5. Papildyti 2 straipsnį 13² dalimi:

„13². **Didžiausioji leidžiama prijungti generuojančių šaltinių galia** – didžiausia elektrinės galia, kurią perdavimo sistemos ir (ar) skirstomųjų tinklų operatorius gali prijungti prie sistemos ar tinklo.“

6. Pakeisti 2 straipsnio 28² dalį ir ją išdėstyti taip:

„28². **Hibridinė elektrinė** – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ar elektrinė ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai.“

7. Pakeisti 2 straipsnio 32² dalį ir ją išdėstyti taip:

„32². **Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras** – skystasis ir dujinis kuras, kurio energijos kiekis sukaupiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus biomasę.“

8. Papildyti 2 straipsnį 32³ dalimi:

„32³. **Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro naudojimas ne energetikos tikslais** – iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kaip žaliavos naudojimas pramoniniame procese, o ne energijai gaminti, kai tai apima įmones ir gaminius, priskiriamus Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2 red.) B, C ir F sekcijoms ir J sekcijos 63 skyriui.“

9. Papildyti 2 straipsnį 32⁴ dalimi:

„32⁴. **Kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų** – iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, gaminamas iš toliau naudoti netinkamų skystųjų

arba kietųjų atliekų, susidarančių iš neatsinaujinančių išteklių, arba apdorojant atliekas gaunamų dujų ir išmetamųjų dujų, kurios neišvengiamai susidaro iš neatsinaujinančių išteklių vykstant gamybos procesui.“

10. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 34 dalį.

11. Papildyti 2 straipsnį 37¹ dalimi:

„37¹. **Osmosinė energija** – energija, atsirandanti savaime dėl skirtingo druskingumo – sūraus ir gėlo – vandens sąveikos.“

12. Papildyti 2 straipsnį 38¹ dalimi:

„38¹. **Paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros zona** – sausumoje, jūroje arba vidaus vandenyse esanti konkreti vieta arba teritorija labiausiai tinkama atsinaujinančių energijos išteklių įrenginiams įrengti.“

13. Papildyti 2 straipsnį 38² dalimi:

„38². **Pažangi energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologija** – technologija, kuria bent vienu būdu pagerinama palyginama pažangiausia energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologija arba kuria sudaromos sąlygos naudoti energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologiją, kuri nėra visiškai komercializuota arba kuriai yra būdingas aiškus rizikos lygis.“

14. Papildyti 2 straipsnį 42¹ dalimi:

„42¹. **Saulės šviesos energijos įranga** – saulės šiluminės energijos ir saulės fotovoltinės energijos ar kita įranga, skirta saulės šviesos energijai paversti šilumine arba elektros energija.“

15. Pakeisti 2 straipsnio 50 dalį ir ją išdėstyti taip:

„50. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Alternatyviųjų degalų įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.“

4 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį 8 dalimi:

„8. Institucijos ir įstaigos, taikančios skatinimo priemones energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančioms technologijoms, prioritetą ir didesnę skatinimą teikia pažangioms energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologijoms.“

2. Papildyti 3 straipsnį 9 dalimi:

„9. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, iš šio įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje nurodytų institucijų ir įstaigų renka ir kiekvienais metais iki liepos 1 dienos viešai paskelbia informaciją, kokią dalį visų per praėjusius kalendorinius metus, pradedant 2026 metais, naujai įrengtų atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų sudarė pažangios energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologijos, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 5 punkte nurodyto uždavinio.“

5 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14) tvirtina šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytų darbuotojų pareigybių ir profesijų sąrašą, nustato šių darbuotojų kvalifikacinius reikalavimus, tvirtina atsinaujinančių išteklių energetikos objektus, įrenginius statančių, eksploatuojančių, projektuojančių ir (ar) montuojančių darbuotojų, kurie privalo būti atestuojami, sąrašą ir nustato jų atestavimo tvarką;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 5 straipsnio 2 dalies 15 punktą.

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 6 straipsnio 9 punktą.
2. Papildyti 6 straipsnį nauju 15 punktu:

„15) pagal kompetenciją kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodyto uždavinio, koordinuoja iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo energijos ir ne energetikos tikslais ir energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, suvartotos energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje plėtros ir skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;“.

2. Buvusį 6 straipsnio 15 punktą laikyti 16 punktu.

7 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 7 straipsnį nauju 9 punktu:

„9) pagal kompetenciją kartu su Energetikos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Susisiekimo ministerija skatina savanoriškas pramonės gaminių, pagamintų naudojant atsinaujinančių išteklių energiją ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, ženklinimo sistemas, kai nurodomas atsinaujinančių išteklių energijos arba iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo žaliavų įsigijimo, parengiamojo apdorojimo, gamybos ir skirstymo etapais, procentinis dydis, apskaičiuotas, vadovaujantis 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti arba ISO 14067:2018 standarte nustatyta metodika;“.

2. Buvusį 7 straipsnio 9 punktą laikyti 10 punktu.

8 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) nagrinėja šio įstatymo 64 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus skundus;“.

9 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**12 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija**“.

2. Pakeisti 12 straipsnio nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„Savivaldybių institucijos:“.

10 straipsnis. 13¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13¹ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Įmokos administratorius privalo užtikrinti gamybos įmokos lėšų administravimą mažiausiomis sąnaudomis ir skaidriai. Nustačius aplinkybių, kurios daro įtaką asmens atitikties įmokos administratoriui keliamiems reikalavimams, pasikeitimus ar jiems įvykus, kai to iš anksto nebuvo galima numatyti, įmokos administratorius privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie šiuos pasikeitimus raštu pranešti Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija, nustatiusi, kad įmokos administratorius neatitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų, nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų jo veiklos sąlygų ir kitų įmokos administratoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų, ar iš subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, gavusi šio straipsnio 13 dalyje nurodytą informaciją, išpėja įmokos administratorių apie galimą teisės vykdyti veiklą atėmimą ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą veiklos trūkumams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą veiklos trūkumų nepašalina, Energetikos ministerija organizuoja naujo įmokos administratoriaus atranką ir paskyrimą. Ankstesnis įmokos administratorius funkcijas atlieka tol, kol bus paskirtas naujas įmokos administratorius.“

2. Pakeisti 13¹ straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip įmokos administratorius naudoja gamybos įmokos lėšas. Jeigu subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nustato, kad įmokos administratorius neužtikrino gamybos įmokos lėšų administravimo skaidrumo ir nesilaikė administravimo mažiausiomis sąnaudomis principo, ji išpėja įmokos administratorių apie nustatytus pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą pažeidimams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, per 5 kalendorines dienas apie šį pažeidimą informuoja Energetikos ministeriją.“

3. Pakeisti 13¹ straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Įmokos administratorius privalo atskirai tvarkyti su gamybos įmokos lėšų administravimo veikla susijusią apskaitą ir Vyriausybės nustatyta tvarka kiekvienais metais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti gamybos įmokos lėšų panaudojimo ataskaitas.“

11 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Elektros tinklų operatorius, kai asmuo, nurodytas šio straipsnio 10 dalyje, atlieka ketinimų protokole ir elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytus veiksmus, reikalingus elektrinės prijungimui prie elektros tinklų, pasirašo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Energetikos ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą bei išduotas išankstines prijungimo sąlygas.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Energetikos ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, informaciją apie prijungimo sąlygas, išduotas gamintojams, gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas.“

12 straipsnis. 14¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14¹ straipsnis. Asmenų vykdomos ar planuojamos vykdyti veiklos energetikos sektoriuje keitimo tvarka

1. Asmenys, siekiantys pakeisti šio įstatymo ar Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, pateikia rašytinį prašymą Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai dėl galimybės vykdyti kitą veiklą elektros energetikos sektoriuje, išskyrus atvejus, kai planuojamai vykdyti veiklai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas gaminti elektros energiją nereikalingi. Asmenys, siekiantys pakeisti vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, kreipiasi į elektros tinklų operatorių dėl prijungimo sąlygų išdavimo teisės aktų, reglamentuojančių elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, nustatyta tvarka ir sąlygomis ar ketinimų protokolo pasirašymo, jeigu ketinimų protokolas planuojamai vykdyti veiklai yra privalomas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalimi.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba arba elektros tinklų operatorius, atsižvelgdami į elektros energetikos sistemos pralaidumus, skirtus Elektros energetikos įstatymo

31 straipsnio 2¹ dalyje ir 39 straipsnio 2¹ dalyje nurodytiems prioritetams, esant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų visai siekiamai rezervuoti leistinai generuoti galiai, informuoja asmenį apie galimybę pakeisti vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, o nesant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų visai siekiamai rezervuoti leistinai generuoti galiai, informuoja, kad veiklos keitimas negalimas. Nesant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų, veiklos keitimas yra galimas, kai:

1) vykdoma ar planuojama vykdyti veikla elektros energetikos sektoriuje keičiama į kitą veiklą, kuri priskiriama tai pačiai elektros energetikos sistemos pralaidumų grupei pagal Vyriausybės nutarimu nustatytas elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijas;

2) asmuo, siekiantis pakeisti šio įstatymo ar Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, sutinka, kad būtų taikomi Elektros energetikos įstatymo 31 ir 39 straipsniuose ir Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose numatyti elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai, ir sutinka padengti dėl vykdomos ar planuojamos vykdyti veiklos pakeitimo būtinas elektros tinklų plėtros, vykdomos Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose nurodytais atvejais, sąnaudas.

3. Kai asmeniui suteikiama teisė vykdyti kitą veiklą elektros energijos sektoriuje be elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimų, asmuo turi grąžinti jam suteiktas elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nuolaidas, jeigu planuojamai vykdyti kitai veiklai tokios nuolaidos šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka netaikomos. Šios dalies nuostata nėra taikoma, kai elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nuolaida buvo suteikta ne mažiau kaip prieš 12 kalendorinių metų.“

13 straipsnis. 15¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15¹ straipsnis. Konsultavimas veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais

1. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikia konsultacijas ir metodinę pagalbą veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais, taip pat dėl galimų skatinimo priemonių atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams.

2. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, remdamasis valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, taip pat Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, savivaldybių ir elektros tinklų operatorių pateikta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui, parengia ir savo interneto svetainėje skelbia apibendrintą informaciją apie nurodytas procedūras ir leidimus, veiklos elektros energetikos sektoriuje galimybes, galimas gauti skatinimo priemones atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai užtikrina aktualios informacijos skelbimą savo interneto svetainėse.“

14 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Leidimų atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje išdavimo procedūros

1. Esami elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai naujoje vietoje sausumoje įrengiami Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas, o tuo atveju, kai numatoma įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje,

– gavus šio įstatymo 22 ar 22¹ straipsnio nustatyta tvarką išduotą leidimą naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.

2. Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.

3. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtos bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra apima:

1) prijungimo sąlygų išdavimą arba ketinimų protokolo sudarymą, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu;

2) atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados ar sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, kai jis privalomas vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, priėmimą;

3) leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) energijos kaupimo pajėgumus, jeigu jis reikalingas pagal Elektros energetikos įstatymą, išdavimą;

4) leidimo naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimą, kai jis išduodamas vadovaujantis šio įstatymo 22 ar 22¹ straipsniu;

5) leidimo modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu, išdavimą;

6) statybą leidžiančio dokumento išdavimą Statybos įstatymo nustatytais atvejais;

7) leidimo gaminti elektros energiją ir (ar) generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu, išdavimą.

4. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtos bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtos zonose:

1) negali trukti ilgiau kaip 12 mėnesių, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, negali trukti ilgiau kaip 24 mėnesius;

2) negali trukti ilgiau kaip 6 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia padidėja daugiau kaip 15 procentų, statant naują energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį, elektrinę arba energijos kaupimo įrenginį, kurio įrengtoji galia ne didesnė kaip 150 kW, taip pat hibridinę elektrinę, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, negali trukti ilgiau kaip 12 mėnesių;

3) negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia, nekeičiant leistinos generuoti galios ir nesant elektros tinklų plėtos poreikio, padidėja ne daugiau kaip 15 procentų;

4) negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius įrengiant saulės šviesos energijos įrangą arba hibridinę elektrinę dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, jeigu pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba ar energijos kaupimas;

5) negali trukti ilgiau kaip vieną mėnesį įrengiant saulės šviesos energijos elektrinę, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos energijos elektrinę stato ar įrengia šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys.

5. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtos bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtos zonų ribų:

1) negali trukti ilgiau kaip 24 mėnesius, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, negali trukti ilgiau kaip 36 mėnesius;

2) negali trukti ilgiau kaip 12 mėnesių, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia padidėja daugiau kaip 15 procentų, statant naują energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį, elektrinę arba energijos kaupimo įrenginį, kurio įrengtoji galia ne didesnė kaip 150 kW, taip pat hibridinę elektrinę, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, negali trukti ilgiau kaip 24 mėnesius;

3) negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia, nekeičiant leistinos generuoti galios ir nesant elektros tinklų plėtros poreikio, padidėja ne daugiau kaip 15 procentų;

4) negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius įrengiant saulės šviesos energijos elektrinę arba hibridinę elektrinę dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, jeigu pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba ar energijos kaupimas;

5) negali trukti ilgiau kaip vieną mėnesį įrengiant saulės šviesos energijos elektrines, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos energijos elektrinę stato ar įrengia šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys.

6. Apskaičiuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūrų, projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros zonose ir už paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros zonų ribų, trukmę nevertinama šių procesų trukmė:

1) laikas, kai yra statomi arba modernizuojami energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai, elektrinės ir (ar) energijos kaupimo įrenginiai, jų prijungimo prie energetikos tinklų įrenginiai ir energetikos tinklų stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina energetikos tinklų infrastruktūra;

2) laikas, skirtas administraciniams etapams, būtiniams atlikti energetikos tinklų atnaujinimus, siekiant užtikrinti energetikos tinklų stabilumą, patikimumą ir saugą;

3) laikas, skirtas ieškiniams ir teisių gynimo priemonėms, kitoms procedūroms teisme ir alternatyviems ginčų sprendimo mechanizmomams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras ir neteisminį ginčų sprendimą bei teisių gynimo priemones.

7. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūros pradžia laikoma prašymo sudaryti ketinimų protokolą arba išduoti prijungimo sąlygas, kai ketinimų protokolą nėra sudaromas, atitinkančio teisės aktų, reglamentuojančių ketinimų protokolų išdavimą arba prijungimo sąlygų išdavimą, nuostatas, registravimo tinklų operatorių dokumentų valdymo sistemose diena, o modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę – planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtos informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikti pateikimo atsakingajai institucijai ir registravimo jos dokumentų valdymo sistemose arba prašymo išduoti leidimą modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, kai atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo neatliekama, atitinkančio teisės aktų, reglamentuojančių leidimų modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išdavimą, nuostatas, registravimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos dokumentų valdymo sistemose diena.

8. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūros pabaiga laikoma leidimo gaminti elektros energiją ir (ar) generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginio išdavimo diena.

9. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prižiūri, kaip leidimus, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, išduodančios institucijos ir elektros tinklų operatoriai užtikrina, kad būtų laikomasi šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų terminų, ir apie galimus pažeidimus informuoja Energetikos ministeriją.“

15 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Elektrinių prijungimo reguliavimas

1. Elektrinės prijungimo darbus elektros tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų dalyje teisės aktų, reglamentuojančių gamintojo elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, nustatyta tvarka atlieka elektros tinklų operatorius arba jo pavedimu kitas asmuo, pasirinktas įstatymų nustatyta tvarka, arba gamintojas.

2. Prie elektros tinklų prijungiami elektros įrenginiai, atliekami prijungimo darbai ir elektros tinklų saugumui užtikrinti būtini įrenginiai turi atitikti techninių norminių dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo, elektros tinklų operatoriumi pareikalavus, privalo aprūpinti elektrines techninėmis ir eksploatacinėmis priemonėmis, leidžiančiomis sumažinti generuojamą galią ar padidinti elektros energijos generavimą į elektros tinklus, bet kuriuo metu naudojant nuotoline priemones, kurios būtų prieinamos elektros tinklų operatoriumi. Šios priemonės yra laikomos neatsiejama elektrinės technologijos dalimi. Elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo jų įsigyja ir jas įrengia laikydamasis techniniuose norminiuose dokumentuose nustatytų ir (ar) elektros tinklų operatoriaus nurodytų reikalavimų.

4. Nepažeisdamas šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytos pareigos, elektros tinklų operatorius turi teisę reguliuoti prie jo elektros tinklų prijungiamos elektrinės pagaminamos ir į elektros tinklus patiekiamos elektros energijos kiekį ar atidėti tokios elektrinės prijungimą:

- 1) jeigu nesiimant tokių veikslių būtų perkraunami elektros tinklai, į kuriuos priimama elektrinės pagaminta elektros energija;
- 2) nenugalimos jėgos atvejais;
- 3) tais atvejais, kai siekiama išvengti avarinės situacijos elektros tinkluose ar energetikos sistemoje arba likviduoti elektros tinkluose ar energetikos sistemoje susidariusią avarinę situaciją;
- 4) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

5. Jeigu nustatoma, kad elektros tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų norima prijungti elektrinę, netinkamai eksploatavo, prižiūrėjo, valdė ir plėtojo elektros tinklus (tai yra esant elektros tinklų operatoriaus kaltei) ir dėl to kyla būtinybė taikyti šio straipsnio 4 dalyje nustatytą elektrinės prijungimo reguliavimą, elektros tinklų operatorius atlygina gamintojų, kurie dėl tokio reguliavimo negalėjo gaminti ir (ar) patiekti į elektros tinklus elektros energijos, patirtus tiesioginius nuostolius ir negautas pajamas įstatymų nustatyta tvarka.“

16 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) neturintys leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumų, prijungimo sąlygų, kuriomis rezervuojama elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens elektrinės prijungimui ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties;“.

2. Pakeisti 20 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Asmuo, kuris ketina dalyvauti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos organizuojamame aukcione ir kuriam iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo sąlygos ir (ar) sudaręs elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, likus 3 mėnesiams iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako leidimo plėtoti elektros

energijos gamybos pajėgumus. Asmeniui atsisakius leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygos ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartis netenka galios. Asmeniui, kuris nelaimi aukciono, leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygų ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties galiojimas neatkuriamas.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kartu su Valstybine energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamiesi Vyriausybės nustatyta tvarka, ne rečiau kaip vieną kartą tvarkaraščio galiojimo metu atlieka technologinį, ekonominį ir socialinį atsinaujinančių energijos išteklių technologijų plėtros ir paramos schemos vertinimą, atsižvelgdamos į tai, kokį poveikį turėtų galimi paramos schemos pakeitimai, ir šį vertinimą pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Vyriausybės įgaliota institucija, remdamasi šiuo vertinimu, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vertinimo atlikimo pabaigos, atsižvelgdama į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekį, parengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti pakeistą tvarkaraštį arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė atsinaujinančių energijos išteklių plėtra neturėtų būti skatinama.“

17 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20¹ straipsnio 11¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„11¹. Kai gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 ir 2 punktuose, prijungti reikia įrengti skirstomuosius tinklus pagal kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektą ir prijungimo paslaugos kaina nėra apskaičiuojama vadovaujantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintais įkainiais ir kai gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės negu skirstomųjų tinklų operatoriaus apskaičiuotos, gaminantys vartotojai ar asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinę su skirstomųjų tinklų operatoriumi, vykdyti ir (ar) organizuoti skirstomųjų tinklų įrengimo darbus. Skirstomųjų tinklų operatorius energetikos ministro nustatyta tvarka padengia 80 procentų skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudų, kai skirstomieji tinklai įrengiami pažeidžiamų vartotojų elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 punkte, prijungti, ir 50 procentų skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudų, kai skirstomieji tinklai įrengiami kitų vartotojų elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 ar 2 punkte, prijungti.“

18 straipsnis. 20² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20² straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, parengia ir savo interneto svetainėje paskelbia rekomendacijas dėl atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų veiklos sąlygų.“

19 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 29 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti ataskaitas apie elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir apie šio straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktuose nurodytų prisiimtų reikalavimų vykdymą.“

20 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22¹ straipsnio 7 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti ataskaitas apie elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir apie šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktuose nurodytų prisiimtų reikalavimų vykdymą.“

21 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtos planavimas

1. Šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtra yra vienas iš strateginių valstybės tikslų. Atsinaujinančių energijos išteklių šilumos ir vėsumos energijos įrenginių plėtra yra skatinama ir remiama šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Aprūpinimas šilumos energija organizuojamas vadovaujantis šilumos ūkio specialiaisiais planais, kurie rengiami atsižvelgiant į šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytus uždavinius bei šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtos prielaidas. Sprendimus dėl šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtos, vadovaudamasi šilumos ūkio specialiojo plano nuostatomis, priima savivaldybės taryba.“

22 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Siekiant įrodyti galutiniams vartotojams, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį energijos tiekėjo energijos rūšių derinyje ir energijoje, kuri vartotojams tiekiamą pagal sutartis, sudaro atsinaujinančių išteklių energija, elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į elektros tinklus, ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į aprūpinimo šiluma sistemą, dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamų į gamtinių dujų sistemą, ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro energijos vienetui išduodama kilmės garantija.“

23 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kilmės garantijos išduodamos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, gamintojų prašymu, kuris Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikiamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytam subjektui.“

2. Pakeisti 29 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kilmės garantijos išduodamos, perduodamos ir jų galiojimas panaikinamas elektroniniu būdu. Kilmės garantijos turi būti tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo.“

3. Pakeisti 29 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kilmės garantija išduodama taikant minimalią 10 kW įrengtosios galios ribą. Kilmės garantija suteikiama vienam energijos vienetui – vienai MWh. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kilmės garantija gali būti suteikiama vienam energijos vienetui – vienai kWh. Kiekvienam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos energijos vienetui gali būti išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.“

4. Pakeisti 29 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kilmės garantija galioja 12 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento, sandoriai dėl kilmės garantijų gali būti sudaromi tik jų galiojimo laikotarpiu. Sandorai nelaikoma, kai kilmės garantija panaikinama, siekiant galutiniam vartotojui įrodyti patiektos energijos iš atsinaujinančių išteklių kilmę ir tais atvejais, kai kilmės garantija panaikinama dėl savo

nuosavybės ar kita teise valdomame objekte suvartotos energijos iš atsinaujinančių išteklių. Ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos kilmės garantija turi būti panaikinta elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, gamintojų prašymu. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Nebegaliojanti kilmės garantija įskaičiuojama į liekamąjį derinį, kurį skaičiuoja ir kiekvienų kalendorinių metų pradžioje savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais į liekamąjį derinį įskaičiuotas kilmės garantijas šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas.“

5. Papildyti 29 straipsnį 6¹ dalimi:

„6¹. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas užtikrina, kad dujoms, pagamintoms iš atsinaujinančių energijos išteklių, išduotos kilmės garantijos būtų perkeliamos į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę tuo metu, kai dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių siunta užregistruojama šio straipsnio 2 dalyje nurodyto subjekto administruojamoje duomenų bazėje, ir panaikinamos šio straipsnio 2 dalyje nurodyto subjekto administruojamoje duomenų bazėje po to, kai dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių siunta išimama iš s Europos Sąjungos degalų duomenų bazės.“

6. Pakeisti 29 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kilmės garantijoje, be kita ko, nurodoma:

1) energijos rūšis: elektros energija, šilumos energija, vėsumos energija ar dujos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą;

2) energijos ištekliai, iš kurių buvo pagaminta energija, taip pat gamybos pradžios data ir gamybos pabaigos data, kurios gali būti nurodomos:

a) valandiniu ar trumpesniu nei valanda intervalu, kai kilmės garantija išduodama dujoms, pagamintoms iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, ir šilumos ar vėsumos energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

b) pagal atsiskaitymo už disbalansą laikotarpį, atsižvelgiant į Reglamento [\(ES\) 2019/943](#) 2 straipsnio 15 punkto nuostatą, kai kilmės garantija išduodama elektros energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

3) įrenginio, kuriame pagaminta energija, identifikaciniai duomenys, vieta, tipas ir pajėgumas;

4) ar įrenginiui buvo skirta parama investicijoms ir koku mastu, ar energijos vienetui buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir koku mastu, taip pat paramos schemos ir (ar) skatinimo priemonių rūšis;

5) data, kada įrenginys pradėjo veikti;

6) išdavimo data bei valstybė ir unikalus identifikacinis numeris.“

24 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„30 straipsnis. Biodujų gamybos skatinimas

1. Nustatant gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tarifus, turi būti užtikrinta, kad šių tarifų taikymas nebūtų diskriminacinis biodujų atžvilgiu, kai biodujos yra tiekiamos į gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemas (toliau – dujų sistemos).

2. Dujų sistemų operatoriai privalo sudaryti sąlygas biodujas tiekti į dujų sistemas.“

25 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Reikalavimai, taikomi biodujų gamybos įrenginiams

Energetikos ministras tvirtina technines taisykles, nustatančias privalomus biodujų gamybos įrenginių techninių konstrukcijų ir eksploatavimo reikalavimus, tarp jų dujų kokybės,

dujų kvapo neutralizavimo ir dujų slėgio reikalavimus, taikomus biodujų gamybos įrenginių prijungimui prie dujų sistemų. Šios techninės taisyklės nustatomos vadovaujantis objektyviais ir nediskriminaciniais principais.“

26 straipsnis. Septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti septintojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„SEPTINTASIS SKIRSNIS

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS, ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ KURO IR KURO IŠ PERDIRBTŲ NEATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ATLIEKŲ GAMYBOS IR NAUDOJIMO PLĖTRA“.

27 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų tvarumo sistema

1. Atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų turi atitikti šio įstatymo 38 straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje pasaulio šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti:

1) apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus uždavinius;

2) vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją;

3) teikiant finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą;

4) įmaišant biodegalus į benziną ar dyzeliną, kaip nurodyta Alternatyviųjų degalų įstatyme.

2. Apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, atliekant šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą vertinimą ir teikiant šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą finansinę paramą, privaloma atsižvelgti ir į kitus Europos Komisijos patvirtintus tvarumo kriterijus, jeigu jie yra nustatyti, bet neįtvirtinti šiame įstatyme. Šios dalies nuostatos netaikomos iki 2018 m. gruodžio 24 d. patvirtintoms paramos schemoms.

3. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad ūkinę veiklą vykdančys asmenys pagrįstų tiekiamų ir (ar) gaminamų biodegalų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų ar jų gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

4. Siekiant užtikrinti biodegalų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse, ūkinę veiklą vykdančys asmenys privalo naudoti masės balanso sistemą, kuri:

1) leidžia maišyti skirtingomis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikomis pasižyminčių žaliavų ir kuro partijas;

2) leidžia maišyti skirtingos energinės vertės žaliavų partijas, siekiant jas toliau perdirbti, jeigu žaliavų partijų dydis pakoreguojamas pagal jų energinę vertę;

3) reikalauja, kad informacija apie šios dalies 1 punkte nurodytų žaliavų ir kuro partijų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas ir dydžius ir toliau būtų priskiriama mišiniui;

4) numato, kad visų iš mišinio paimtų dalių suma turi tas pačias tvarumo charakteristikas esant tam pačiam žaliavų ir kuro partijų kiekiui, kaip visų į mišinį įmaišytų žaliavų ir kuro partijų suma, ir reikalauja, kad šis balansas būtų pasiektas per nustatytą laikotarpį;

5) užtikrina, kad į kiekvieną žaliavų ir kuro partiją būtų atsižvelgiama tik vieną kartą, apskaičiuojant bendrą galutinę energijos iš atsinaujinančių išteklių suvartojimą;

6) užtikrina informacijos apie paramą, skirtą žaliavų ir kuro partijos gamybai, pateikimą.

5. Perdurbant žaliavų ir kuro partiją, informacija apie žaliavų ir kuro partijos tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas tikslinama ir produkcijai priskiriama tokia tvarka:

1) jeigu perdurbant žaliavos partiją gaunama tik vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ar kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų gamybai, partijos dydis ir susijusios tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikos tikslinamos taikant perskaičiavimo koeficientą, atitinkantį tokiai gamybai skirtos produkcijos masės ir procesui patiektos žaliavos masės santykį;

2) jeigu perdurbant žaliavos partiją gaunama daugiau negu vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ar kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų gamybai, kiekvienos rūšies produkcijai taikomas atskiras perskaičiavimo koeficientas ir atskiras masės balansas.

6. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys, siekiantys gauti sertifikatą, patvirtinantį atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų atitiktą tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse, kreipiasi į sertifikavimo įmonę, kuri atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys sertifikavimo įmonei teikia informaciją ir duomenis apie atitiktą šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

7. Sertifikavimo įmonė atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų pateiktos informacijos nepriklausomą auditą ir išduoda sertifikatą arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį išduoti. Sertifikavimo įmonė kiekvienais metais atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų, turinčių sertifikatą, patvirtinantį atitiktą šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, auditą. Vidaus auditą arba antrosios šalies auditą iki pirmosios miško biomasės surinkimo vietos leidžiama atlikti biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai iš miško biomasės, siekiant įvertinti atitiktą šio įstatymo 38 straipsnio 10 ir 11 dalyse nurodytiems kriterijams. Audito metu patikrinama, ar ūkinę veiklą vykdančio asmens naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo, užtikrinant, kad medžiagos nebūtų tikslingai pakeistos ar išmestos, kad žaliavos ir kuro partija arba jos dalis galėtų tapti atliekomis ar liekanomis. Audito metu įvertinamas mėginių ėmimo dažnumas, metodika ir duomenų patikimumas.

8. Šio straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos taikomos neatsižvelgiant į tai, ar atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų gaminami Europos Sąjungoje ar importuojami.

9. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys, biodegalų, skystųjų bioproduktų tiekėjai savo interneto svetainėse skelbia aktualią informaciją apie tiekiamų biodegalų ir skystųjų bioproduktų kilmės šalį ir pradines žaliavas.

10. Vyriausybės įgaliota institucija kiekvienais metais teikia Europos Komisijai suvestinę informaciją apie tai, kaip ūkinės veiklos vykdytojai užtikrina atitiktą šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

11. Jeigu ūkinę veiklą vykdančias asmuo pateikia įrodymų ar duomenų, gautų pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą ar pagal Europos Sąjungos su užsienio valstybėmis sudarytą dvišalį ar daugiašalį susitarimą, kuriame susitariama dėl tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų, ir Europos Komisija priima sprendimą, kad tokiu susitarimu įrodoma iš atitinkamose šalyse išaugintų (gautų) žaliavų pagamintų biodegalų ir skystųjų bioproduktų atitiktis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, arba pagal Europos Komisijos sprendimu

pripažintą savanorišką schemą, kiek toks Europos Komisijos sprendimas yra taikomas, Vyriausybės įgaliota institucija nereikalauja, kad asmuo pateiktų papildomų įrodymų, kad šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai yra įvykdyti.

12. Subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prašymu sertifikavimo įmonės privalo pateikti nepriklausomo audito ataskaitą ir informaciją, kuria remiantis ūkinę veiklą vykdančiam asmeniui išduotas sertifikatas, patvirtinantis atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams. Apibendrintą informaciją subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kiekvienais metais iki kovo 1 dienos teikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Jeigu subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nustato, kad nepriklausomo audito ataskaitoje pateikti duomenys ar informacija neatitinka šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytų kriterijų, ji pateikia šią informaciją Vyriausybės įgaliotai institucijai, kuri nedelsdama informuoja Europos Komisiją ir savanorišką schemą administruojantį subjektą apie nustatytas neatitiktis.

13. Apskaičiuojant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą rodiklį, vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą, įskaitomi biomasės kuras, biodegalai ir skystieji bioproduktai, pagaminti naudojant atliekas ir liekanas, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žuvininkystės ir miško kirtimo liekanas, atitinkantys tik šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Atliekos ir liekanos, perdirbamos į produktą, iš kurio gaminami biodegalai ir skystieji bioproduktai, taip pat privalo atitikti šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimo kriterijus.

14. Šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai taikomi nepaisant biomasės geografinės kilmės.

15. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, taip pat biomasės kuras, pagaminti iš atliekų ir liekanų, susidariusių ne miško žemėje, bet žemės ūkio paskirties žemėje, įvertinami apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą tik tais atvejais, kai ūkinės veiklos vykdytojai arba atitinkamos valstybės institucijos yra parengę stebėsenos arba valdymo planus, skirtus veiklos poveikio dirvožemio kokybei ir dirvožemio angliai vertinti. Informacija apie tai, kaip tas poveikis stebimas ir valdomas, pateikiama auditų, numatytų šio straipsnio 7 dalyje, ataskaitose.“

28 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai

1. Atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais turi atitikti šio straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti.

2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:

1) mažiausiai 50 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti iki 2015 m. spalio 5 d.;

2) mažiausiai 60 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2015 m. spalio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

3) mažiausiai 65 procentais, kai biodegalai, transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.;

4) mažiausiai 70 procentų, kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie naudoja biomasės kurą ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., ir mažiausiai 80 procentų – įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2026 m. sausio 1 d.

3. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti mažiausiai 70 procentų.

4. Laikoma, kad biodegalų, skystųjų bioproduktų, transporto sektoriuje naudojamų biodujų ir energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai yra pradėti eksploatuoti, kai juose pradėta faktinė biodegalų, biodujų, skystųjų bioproduktų gamyba bei faktinė šilumos ir vėsumos, taip pat elektros energijos iš biomasės kuro gamyba.

5. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyje nurodytas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl biodegalų, transporto sektoriuje naudojamų biodujų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo šilumos, vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginiuose, apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

6. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš žaliavos, gautos užauginus žaliavai skirtus augalus labai didelės biologinės įvairovės žemėje, tai yra žemėje, kuriai 2008 m. sausio mėnesį ar vėliau buvo taikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų (nepaisant to, ar tas apibūdinimas žemei yra taikomas žaliavų gavimo laikotarpiu, ar ne):

1) pirmą kartą miškas, sengirė ir kitos miškingos vietovės, tai yra miškas ir kitos miškingos vietovės, kuriose auga vietinės rūšys ir nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra pastebimai sutrikdyti;

2) didelės biologinės įvairovės miškas ir kita medžiais apsodinta žemė, kurioje gausu rūšių ir kuri nėra nuniokota arba kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos yra pripažinta didelės biologinės įvairovės žeme, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

3) vietovės, nustatytos pagal konkrečios valstybės teisės aktus arba Vyriausybės įgaliotos institucijos pripažintos saugomomis gamtos apsaugos tikslais, arba saugomos vietovės, kuriose susitelkusios retos, galinčios išnykti arba nykstančios ekosistemos ar rūšys, pripažintos pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktos į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos sudarytus sąrašus, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų auginimas tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

4) daugiau kaip vieno hektaro didelės biologinės įvairovės natūralios pievos, tai yra pievos, kurios išliktų pievomis ir be žmogaus įsikišimo ir kuriose išlikusi natūrali rūšių įvairovė, ir kurių ekologinės savybės ir procesai nepakitę;

5) daugiau kaip vieno hektaro didelės biologinės įvairovės nenatūralios pievos, tai yra pievos, kurios neišliktų pievomis be žmogaus įsikišimo ir kurios pasižymi rūšių įvairove bei yra nenuniokotos, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavą nuimti būtina siekiant išsaugoti teritorijai taikomą pievos apibūdinimą;

6) viržynai;

7) jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šios dalies 1, 2, 4 ir 5 punktai taip pat taikomi biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

7. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš žemės, kurioje yra didelės anglies sankaupos, tai yra iš žemės, kuriai 2008 m. sausio mėnesį buvo taikytas ir toliau nebetaikomas vienas iš šių apibūdinimų:

1) šlapžemė, tai yra žemė, kuri nuolat arba didelę metų dalį yra apsemta arba permirkusi;
 2) ištisai mišku apaugusi vietovė, tai yra žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima daugiau kaip 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*;

3) žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima nuo 10 iki 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*, nebent pateikiama įrodymų, kad anglies sankaupos šiame plote iki ir po žemės paskirties keitimo yra tokios, kad taikant šio straipsnio 6 dalyje nurodytą tvarką bus įgyvendintos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos;

4) jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šio dalies 1 punktas ir šio straipsnio 8 dalis taip pat taikomi biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

8. Šio straipsnio 7 dalies nuostatos netaikomos, jeigu žaliavų gavimo laikotarpiu žemei taikytas toks pat apibūdinimas kaip ir 2008 m. sausio mėnesį.

9. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš žaliavų, užaugintų žemėje, kuri 2008 m. sausio mėnesį buvo durpynas, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tai žaliavai auginti ir derliui nuimti nereikia sausinti anksčiau nenusausintos dirvos. Jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, ši dalis taip pat taikoma biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

10. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biodegalams, biomasės kurui ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje, kuriai taikomi teisės aktai ir stebėsenos sistemos, užtikrinantys:

1) miško kirtimų teisėtumą;
 2) miško kirtaviečių atkūrimą;
 3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių, pievų, pelkių viržynų ir durpynų, biologinės įvairovės išsaugojimą ir apsaugą nuo buveinių naikinimo;

4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės išlaikymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą pagal tvarios miškininkystės principus, nurodytus Lietuvos Respublikos miškų ūkio įstatyme, siekiant išvengti neigiamo poveikio vengti rauti kelmus ir šaknis, alinti pirmykščius miškus ir sengires ar juos paversti miško želdiniais, kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną, kirtimus vykdyti laikantis didžiausio leistino pagrindinių plynųjų ir atvejinių miško kirtimų biržėms nustatytų ploto ir pločių reikalavimų, taikomos vietos ir ekologijos požiūriu priimtinos paliktinos negyvos medienos gavybos ribinės vertės ir tas kirtimas būtų vykdomas laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, biologinei įvairovei bei buveinėms;

5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą;

6) kad miškai, kuriuose kertama miško biomasė, neaugtų žemėje, kuriai taikomi šio straipsnio 6 dalies 1, 2, 4, 5 ir 6 punktuose, 7 dalies 1 punkte ir 9 dalyje nurodyti apibūdinimai ir sąlygos;

7) kad biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamintojai, naudojantys miško biomasę, audito, atliekamo pagal šio įstatymo 37 straipsnio 7 dalį, 39⁴ straipsnio 2 dalį ir 39⁵ straipsnio 3 dalį, metu pateiktų pareiškimą, grindžiamą įmonės lygmens vidaus procesais, patikinantį, kad biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamybai naudojama miško biomasė nėra gaunama iš šios dalies 6 punkte nurodytų žemės plotų.

11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytų teisės aktų ir stebėsenos sistemų nėra, teritorijose, kuriose ruošiamas miško biomasė kaip žaliava biomasės kuro, biodegalų ar skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina:

1) miško kirtimų teisėtumą;

2) miško kirtaviečių atkūrimą;

3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių, pievų, viržynų ir durpynų, biologinės įvairovės išsaugojimą ir apsaugą buveinių naikinimo, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavos derliaus nuėmimas neturi neigiamo poveikio aplinkai;

4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės išlaikymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą pagal tvarios miškininkystės principus, nurodytus Lietuvos Respublikos miškų ūkio įstatyme, siekiant išvengti neigiamo poveikio vengti rauti kelmus ir šaknis, alinti pirmąsčius miškus ir sengires ar juos paversti miško želdiniais, kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną, kirtimus vykdyti laikantis didžiausio leistino pagrindinių plynųjų ir atvejinių miško kirtimų biržėms nustatytų ploto ir pločių reikalavimų, taikomos vietos ir ekologijos požiūriu priimtinos paliktinos negyvos medienos kiekius ir tas kirtimas būtų vykdomas laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, ir biologinei įvairovei bei buveinėms;

5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą.

12. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biomasės kurui, biodegalams ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje ar ekonominės integracijos regioninėje organizacijoje, kuri atitinka šiuos žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės kriterijus:

1) yra 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje priimto Paryžiaus susitarimo šalis;

2) pagal 1992 m. Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją yra pateikusi numatomus įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu nustatomus įpareigojančius veiksmus, kurie apima žemės ūkio, miškininkystės ir žemės naudojimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą ir absorbavimą ir užtikrina, kad bet kuris anglies sancaupų, susijusių su paruošta biomasė, pokytis būtų įskaičiuojamas į valstybės įsipareigojimą mažinti arba apriboti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip numatyta nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose;

3) pagal Paryžiaus susitarimo 5 straipsnį yra priimti nacionaliniai arba kiti biomasės paruošimą reglamentuojantys teisės aktai, kuriais saugomos ir didinamos anglies sancaupos ir absorbentai ir kuriuose pateikiami įrodymai, kad deklaruojamas žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės sektoriuje išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršija absorbuojamo tokių dujų kiekio.

13. Nesant atitikties šio straipsnio 12 dalyje nurodytiems kriterijams, teritorijose, kuriose ruošama miško biomasė kaip žaliava biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina, kad anglies sancaupų ir absorbentų lygis ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas ar didinamas.

14. Nustatant didelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančias pradines žaliavas, kurių auginimo teritorija plečiama į teritorijas, kuriose yra didelių anglies sancaupų, ir sertifikuojant nedidelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančius biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą, taikomi kriterijai, nurodyti 2019 m. kovo 13 d. Europos Komisijos deleguotajame reglamente [\(ES\) 2019/807](#), kuriuo dėl didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių auginimo teritorija reikšmingai plečiama į žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų, plotus, nustatymo ir nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro sertifikavimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#).“

29 straipsnis. 39¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39¹straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių rinkos dalyviai privalo naudoti tik šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus atitinkantį biomasės kurą šiais atvejais:

1) elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra 7,5 MW ar daugiau, kai naudojamas kietasis biomasės kuras;

2) elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra 2 MW ar daugiau, kai naudojamas iš biomasės pagamintas dujinis kuras;

3) įrenginiuose, gaminančiuose dujinį biomasės kurą, kuriuose vidutinis biometano srautas yra:

a) didesnis kaip 200 kubinių metrų metano per valandą, matuojant standartinėmis temperatūros ir slėgio sąlygomis, tai yra esant 0 C temperatūrai ir 1 baro atmosferos slėgiui;

b) jeigu biodujas sudaro metano ir kitų nedegių dujų mišinys, metano srautui taikoma šios dalies 3 punkto a papunktyje nustatyta ribinė vertė, proporcingai perskaičiuota metano tūrio daliai mišinyje.“

30 straipsnis. 39³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39³ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biomasės kuro naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:

1) mažiausiai 80 procentų – kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2023 m. lapkričio 21 d.;

2) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 20 d.:

a) mažiausiai 70 procentų iki 2029 m. gruodžio 31 d.;

b) mažiausiai 80 procentų – nuo 2030 m. sausio 1 d.;

3) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 20 d.:

a) mažiausiai 70 procentų iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų;

b) mažiausiai 80 procentų jų eksploatavimo trukmei pasiekus 15 metų;

4) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau nei 2021 m. sausio 1 d. – mažiausiai 80 procentų iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d. ir ne vėliau kaip nuo 2029 m. gruodžio 31 d.;

5) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau kaip 2021 m. sausio 1 d. – mažiausiai 80 procentų iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d.“

31 straipsnis. 39⁵ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39⁵ straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pagal duomenų teikimo sutartis gauti duomenis ir informaciją apie nacionalinėje schemoje dalyvaujančius energijos išteklių biržos dalyvius iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės miškų tarnybos, valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir (ar) valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenų bazių.“

32 straipsnis. 39⁶ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39⁶ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39⁶ straipsnis. Informacijos apie biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams įvykdymą teikimas

1. Energijos išteklių rinkos dalyviai savo interneto svetainėse ir (ar) energijos išteklių biržos operatorius savo informacinėje sistemoje skelbia aktualią informaciją apie perkamo, parduodamo ir (ar) gaminamo (jeigu šio įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti energijos išteklių rinkos dalyviai pagamintą biomasės kurą sunaudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams), biomasės kuro, atitinkančio tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, kilmės šalį ir pradines žaliavas.

2. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad energijos išteklių rinkos dalyviai pagrįstą perkamo ir (ar) parduodamo biomasės kuro ar jo gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

3. Energijos išteklių rinkos dalyviai iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, pateikia informaciją apie jų perkamo, parduodamo ir (ar) gaminamo (jei šio įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti energijos išteklių rinkos dalyviai pagamintą biomasės kurą sunaudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams) biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, išskyrus informaciją apie energijos išteklių biržoje pirktą ir parduotą biomasės kuro kiekius ir jo atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, kurią pateikia energijos išteklių biržos operatorius. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, apibendrintą informaciją kiekvienais metais teikia Europos Komisijai.

4. Jeigu pateikiama informacija, gauta pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą arba Europos Sąjungos su užsienio valstybėmis sudarytą dvišalį ar daugiašalį susitarimą, kuriame susitariama dėl šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytų kriterijų, ir Europos Komisija priima sprendimą, kad tokiu susitarimu įrodoma iš susitarime nurodytose šalyse išaugintų (gautų) žaliavų pagaminto biomasės kuro atitiktis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, arba pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką nacionalinę schemą, kiek toks Europos Komisijos sprendimas yra taikomas, arba pagal šio įstatymo 39⁵ straipsnyje nustatytą savanorišką nacionalinę schemą, kurią pateikia energijos išteklių biržos operatorius, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nereikalauja, kad energijos išteklių rinkos dalyviai ar energijos išteklių biržos operatorius pateiktų papildomą informaciją, patvirtinančią, kad biomasės kurui taikomi šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatyti kriterijai yra įvykdyti.

5. Subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prašymu sertifikavimo įmonės privalo pateikti nepriklausomo audito ataskaitą, o energijos išteklių biržos operatorius – metinę ataskaitą, kuriomis remiantis energijos išteklių rinkos dalyviams išduotas savanoriškas tarptautinis sertifikatas arba patvirtinta biomasės kuro atitiktis šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams pagal savanorišką nacionalinę schemą. Jeigu Lietuvos energetikos agentūra nustato, kad nepriklausomo audito ataskaitoje ar energijos išteklių biržos operatoriaus metinėje ataskaitoje pateikta informacija neatitinka šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytų kriterijų, ji nedelsdama apie tai informuoja atitinkamai Europos Komisiją ir Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą administruojantį subjektą arba Europos Komisiją ir Energetikos ministeriją apie nustatytas neatitiktis.“

33 straipsnis. Įstatymo papildymas 39⁷ straipsniu

Papildyti Įstatymo septintąjį¹ skirsnį 39⁷ straipsniu:

„39⁷ straipsnis. Pakopinis biomasės naudojimo principas

1. Energija iš biomasės kuro turi būti gaminama taikant pakopinį biomasės naudojimo principą ir atsižvelgiant į Atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnyje nustatytą atliekų prevencijos ir

tvarškumo prioritetų eiliškumą, kad būtų kuo labiau sumažintas nederamas iškreipiamasis poveikis biomasės žaliavų rinkai ir žalingas poveikis biologinei įvairovei, aplinkai ir klimatui.

2. Vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi, paramos schemas, skirtos žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui energijai gaminti, turi užtikrinti, kad žaliavinė mediena ir (ar) miško kirtimo liekanos būtų naudojamos atsizvelgiant į jų didžiausią ekonominę ir aplinkosauginę pridėtinę vertę laikantis toliau nurodytų prioritetų:

- 1) medienos gaminiai;
- 2) medienos gaminių naudojimo laiko pailginimas;
- 3) pakartotinis naudojimas;
- 4) perdirbimas;
- 5) energijos gamyba;
- 6) šalinimas.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti prioritetai gali būti netaikomi šiais atvejais:

1) siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir patikimumą ir esant ekstremaliajai energetikos padėčiai;

2) vykdant kompleksinę miškų ūkio veiklą, kai atliekami ugdomieji, specialieji ir sanitariniai miško kirtimai arba įgyvendinama miško priešgaisrinės apsaugos sistema;

3) vykdant žaliavinės medienos, skirtos biomasės kurui, ir (ar) miško kirtimo liekanų ruošą. Žaliavinė mediena, skirta biomasės kurui, klasifikuojama vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamomis Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklėmis.

4. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kiekvienais metais teikia Europos Komisijai informaciją apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, jų taikymo geografinę aprėptį ir juos lėmusias priežastis. Iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos savivaldybių institucijos subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, pateikia informaciją apie šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytus atvejus, Valstybinė miškų tarnyba – apie šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus atvejus.

5. Siekdamas užtikrinti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų įgyvendinimą, institucijos ir įstaigos, rengdamos paramos schemas, skirtas žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui energijai gaminti, turi užtikrinti, kad tiesioginė finansinė parama nebūtų teikiama:

1) žaliavinės medienos naudojimui energijai gaminti, išskyrus žaliavinę medieną, kuri skirta biomasės kurui, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalies 3 punktu, ir miško kirtimo liekanas;

2) energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybai deginant atliekas, nebent būtų vykdomos Atliekų tvarkymo įstatyme nustatytos atskiro surinkimo pareigos.

6. Vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi, finansinė parama neteikiama žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui įrenginiuose, kuriuose gaminama tik elektros energija, nebent tokia elektros energija atitinka šio įstatymo 39¹ straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus.“

34 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„45 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų kvalifikacija ir atestavimas

1. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojantys ir (ar) montuojantys specialistai turi būti reikiamos kvalifikacijos ir tinkamai pasirengę atlikti jiems pavestas užduotis. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų mokymo ir atestavimo tvarkos aprašus patvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi šiame straipsnyje nustatytais bendraisiais reikalavimais.

2. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų mokymo ir atestavimo tvarka turi būti nustatyta, vadovaujantis skaidrumo, proporcingumo ir nediskriminaciniais principais.

3. Į atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų profesinio mokymo arba kvalifikacijos tobulinimo programas turi būti įtraukti atsinaujinančių energijos išteklių, jų naudojimo technologinių ir ekonominių galimybių naudos klausimai.

4. Nustatyta tvarka turi būti atestuojami specialistai, kurie:

- 1) projektuoja ir (ar) montuoja atsinaujinančių išteklių energiją naudojančias šilumos ir vėsumos sistemas pastatuose, pramonės ir žemės ūkio objektuose;
- 2) montuoja saulės fotovoltines sistemas ar energijos kaupimo įrenginius;
- 3) montuoja įkrovimo priegas.

5. Informacija apie atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojantiems ir (ar) montuojantiems specialistams taikomą mokymo ir atestavimo tvarką bei atestuotų specialistų sąrašai skelbiami viešai.

6. Kitos valstybės narės šio straipsnio 4 dalyje nurodytiems specialistams išduoti atestatai, atitinkantys šio straipsnio 1 dalyje nurodytame tvarkos apraše nustatytus kriterijus, pripažįstami Lietuvos Respublikoje.“

35 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Reikalavimai, taikomi atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams ir sistemoms, kuriems taikomos paramos schemas

1. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios įrenginiai ir sistemos, kuriems taikoma paramos schema, turi atitikti šiems įrenginiams ir sistemoms nustatytus techninius reikalavimus, patvirtintus energetikos ministro ar Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Taikant paramos schemą atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams, į paramos gavimo sąlygas įtraukiamos techninės specifikacijos, kuriose nurodomi atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių įrenginių ir sistemų techniniai reikalavimai.

3. Jeigu yra nustatyti darnieji standartai arba Europos Sąjungos standartai, įskaitant Europos standartizacijos organizacijų nustatytas technines atskaitos sistemas, šio straipsnio 2 dalyje nurodytos techninės specifikacijos parengiamos pagal tokius standartus. Pirmenybė teikiama darniesiems standartams, kurių nuorodos yra paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Jeigu jų nėra, taikomi kiti darnieji standartai. Jeigu nėra kitų darnųjų standartų, taikomi Europos standartai. Techninėse specifikacijose nenurodoma, kur įrenginiai ir sistemos turi būti sertifikuojami.

4. Gamintojas, kuris naudojami ar ketina pasinaudoti paramos schema, kai jo eksploatuojamos elektrinės elektros energijos gamybos įrenginiuose elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, privalo kiekviename elektros energijos gamybos įrenginyje įrengti atskirus elektros energijos apskaitos prietaisus, fiksuojančius pagamintos elektros energijos kiekį. Kai viename elektros energijos gamybos įrenginyje elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą, kiekiai apskaičiuojami atsižvelgiant į sunaudoto kuro balansą, kuris nustatomas ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patikrinamas pagal Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkančių apskaitos prietaisų mėnesinius rodmenis, aiškiai atskiriančius į elektros energijos gamybos įrenginį patiektos energijos kiekius iš atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą naudojančių kurą deginančių įrenginių.“

36 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Teritorijų planavimo ir infrastruktūros bei pastatų projektavimo, statymo ir atnaujinimo reikalavimai

1. Planuojant visuomeninės, pramoninės, komercinės ir gyvenamosios paskirties teritorijas, projektuojant, statant, rekonstruojant ir (ar) atnaujinant (modernizuojant)

visuomeninius, pramoninius, komercinius ar gyvenamuosius pastatus, turi būti vertinamos galimybės naudoti įrenginius ir sistemas, skirtas elektros energijos, šildymo ir vėsinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui, taip pat centralizuotam šilumos ir vėsumos energijos tiekimui. Planuojant miestų infrastruktūrą, atsižvelgiant į visuomenės interesus, privaloma numatyti šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą. Savivaldybės, planuodamos, projektuodamos, atnaujindamos miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą, tarp jų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, gamtinių dujų ir alternatyvaus kuro tinklus, viešųjų ir privačių objektų apsirūpinimą šilumos ir (ar) vėsumos energija, esant techninėms ir ekonominėms galimybei, integruoja ir diegia sprendimus, susijusius su elektros, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių, įvertina galimybę naudoti atliekinę šilumą ir vėsumą, atsinaujinančius išteklius energijos gamybai savo poreikiams tenkinti ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijose.

2. Projektuojant naujus visuomeninės, pramoninės ir komercinės, gyvenamosios paskirties pastatus (jų dalis), turi būti numatyta įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojantį elektros energijos gamybos įrenginį, kurio leistina generuoti galia būtų ne mažesnė kaip vartotojo objektui suteikta leistina naudoti galia. Kai nurodytos leistinos generuoti galios atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiam elektros energijos gamybos įrenginiui įrengti nėra techninių galimybių, nurodytos paskirties pastato (jo dalies) valdytojas turi užtikrinti, kad elektros energijos vartojimo poreikis būtų padengtas kitais pagrindais įsigyjama elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių.

3. Aplinkos ministerija kartu su Energetikos ministerija rengia ir viešai skelbia rekomendacijas projektuotojams, architektams ir kitiems specialistams dėl atsinaujinančių energijos išteklių technologijų, didelio energinio efektyvumo technologijų, centralizuoto šilumos ir vėsumos energijos tiekimo sistemų integravimo, planuojant visuomeninės, pramoninės, komercinės ar gyvenamosios paskirties teritorijas.

4. Planuojant miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą konsultuojamasi su elektros tinklų operatoriais dėl energijos vartojimo efektyvumo, reagavimo į paklausą, gaminančių vartotojų ir atsinaujinančių išteklių energetikos bendrijų poveikio valdomos infrastruktūros plėtros planams.“

37 straipsnis. Įstatymo papildymas 48¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 48¹ straipsniu:

„48¹ straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo energijai gaminti galimybių žemėlapis

1. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, bendradarbiaudamas su valstybės institucijomis, savivaldybių tarybomis, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriais, sudaro ir savo interneto svetainėje paskelbia informacinio pobūdžio žemėlapi, apimančią Lietuvos sausumos ir jūrinę teritorijas, kuriame nurodomos teritorijos, kuriose galima atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra, taip pat teritorijos, kuriose atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių plėtra teisės aktais ir (ar) teritorijų planavimo dokumentais ribojama ar draudžiama, esama ir planuojama perdavimo ir skirstomųjų tinklų plėtra, esamos ir planuojamos prie perdavimo ir skirstomųjų tinklų prijungti elektrinės.

2. Sudarant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žemėlapi, atsižvelgiama į planavimo dokumentuose numatytus atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus, taip pat į:

1) atsinaujinančių išteklių energijos prieinamumą ir energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių taikant įvairias technologijas techninį potencialą Lietuvos sausumos ir jūrinėje teritorijose;

2) numatomą energijos vartojimo paklausą, įvertinant galimą aktyvaus paklausos atsako lankstumą, numatomą sutaupyti kiekį dėl didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos sistemos integraciją;

3) susijusios energetikos tinklų infrastruktūros, įskaitant perdavimo ir skirstomuosius tinklus, energijos kaupimo įrenginių ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą ir galimą infrastruktūros ir energijos kaupimo įrenginių atnaujinimą (modernizavimą) ir plėtrą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame žemėlapyje nurodomos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro gamybos įrenginių plėtrai tinkamos teritorijos, jeigu tokia plėtra numatyta planavimo dokumentuose.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas žemėlapis peržiūrimas ir atnaujinamas, pasikeitus duomenims, taip pat atnaujinant planavimo dokumentus.“

38 straipsnis. Įstatymo papildymas 48² straipsniu

Papildyti Įstatymą 48² straipsniu:

„48² straipsnis. Paspartinos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros zonos

1. Atsižvelgdama į pagal šio įstatymo 48¹ straipsnio reikalavimus parengtą žemėlapi, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, organizuoja sausumos vėjo ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių paspartintos atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros zonų plano (planų) (toliau – Paspartinos plėtros zonų planas) parengimą ir jo strateginio pasekmių aplinkai vertinimą. Rengiant Paspartinos plėtros zonų planą turi būti užtikrinama sinergija tarp skirtingų energijos gamybos įrenginių ir perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtros. Paspartinos plėtros zonų planas nėra laikomas teritorijų planavimo dokumentu. Siekiant užtikrinti šio plano ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo parengimo kokybę ir išsamumą, šį planą gali rengti energetikos sektoriaus inžinerinės infrastruktūros specialiojo teritorijų planavimo dokumentus turintys teisę rengti rengėjai, kaip nustatyta Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnyje. Paspartinos plėtros zonų plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas tais atvejais, kai šis planas nustato ūkinės veiklos, nurodytos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priede, plėtros pagrindus ir (ar) jo įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000“ teritorijomis ar „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms. Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimtis ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje pateikiamos informacijos detalumas turi būti pakankamas nustatyti Paspartinos plėtros zonų plane planuojamai ūkinei veiklai taikytinus reikalavimus ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones.

2. Rengiant Paspartinos plėtros zonų planą atsižvelgiama į planavimo dokumentuose numatytus atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus. Jame nustatomos teritorijos, kuriose vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtra nedarys reikšmingo poveikio aplinkai, neturės reikšmingo poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitoms saugomoms teritorijoms, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane apibrėžtoms ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijoms ir ypač raiškiems kraštovaizdžio kompleksams, taip pat reikalavimai šių objektų plėtrai bei šių objektų plėtros pasekmių aplinkai mažinimo priemonės. Parenkant teritorijas šiame straipsnyje nurodytų objektų plėtrai, pirmenybė teikiama dirbtiniams paviršiams, pastatytiems statiniams ir tuo atveju, kai objektų plėtra riboja žemės ūkio veiklos vykdymo galimybes, teritorijoms, kurių dirvožemio našumas mažesnis už vidutinį šalies dirvožemio našumą.

3. Paspartinos plėtros zonų plane, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, įvertinant paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų ypatumus, planuojamų jose plėtoti technologijų rūšį ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu nustatytas pasekmes aplinkai, nurodomos teritorijos, kuriose galima vėjo ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra taikant šiame plane įtvirtintus reikalavimus šių objektų plėtrai ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones, nustatytus Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu.

4. Planuojant vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtrą Paspartinos plėtros zonų plane numatytose teritorijose planuojamai ūkinei veiklai, atitinkančiai Paspartinos plėtros zonų plane nustatytus reikalavimus plėtrai dėl pasekmių aplinkai mažinimo, atranka dėl poveikio aplinkai

vertinimo atliekama tais atvejais, kai tokiai veiklai ji privaloma pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedą.

5. Jeigu atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo metu nustatoma, kad bus daromas Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu nenumatytas reikšmingai neigiamas poveikis ir privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, poveikio aplinkai vertinimo programa Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka pateikiama atsakingai institucijai ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados priėmimo.

6. Jeigu atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo metu nustatoma, kad dėl perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtros, galimas reikšmingas neigiamas poveikis Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ar saugomoms rūšims, kuris nebuvo numatytas Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu, ir Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu nustatytų neigiamo poveikio mažinimo priemonių nepakanka, priėmus atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvadą, kad privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, perdavimo sistemos ir (ar) skirstomųjų tinklų operatoriai, kai poveikio aplinkai vertinimo metu nustatoma, kad nėra galimybės taikyti kompensacinių priemonių reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti ir sumažinti, užtikrina piniginių kompensacijų dėl reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai taikymą. Šioje dalyje nurodytomis piniginėmis kompensacijomis laikomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir (ar) sprendime dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai nurodytų privalomų darbų, skirtų saugomų rūšių apsaugos gerinimui, atlikimo finansavimas. Finansuoja asmuo, dėl kurio poreikių vykdoma perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir energijos kaupimo įrenginių plėtra.

7. Paspartinos plėtros zonų plane taip pat numatomos teritorijos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro gamybos įrenginių plėtrai, jeigu tokia plėtra numatyta planavimo dokumentuose.

8. Paspartinos plėtros zonų planą subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikimu tvirtina energetikos ministras suderinęs su aplinkos ministru.

9. Patvirtintas Paspartinos plėtros zonų planas skelbiamas viešai Energetikos ministerijos ir subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, interneto svetainėse. Paspartinos plėtros zonų plane nustatyti reikalavimai ir poveikio aplinkai mažinimo priemonės privalomos vykdant šiame straipsnyje numatytų objektų plėtrą ir eksploataciją Paspartinos plėtros zonų plane numatytose teritorijose.

10. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, ne rečiau kaip kartą per metus organizuoja Paspartinų plėtros zonų plano peržiūrą ir atnaujinimą, įvertindamas planavimo dokumentų atnaujinimus.

11. Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtrai bei kitai veiklai, numatytai Paspartinos plėtros zonų plane taikomos tik šiame straipsnyje numatytos išimties, susijusios su poveikio aplinkai vertinimu.

12. Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra bei kita veikla, numatyta Paspartinos plėtros zonų plane, už Paspartinos plėtros zonų plane numatytų teritorijų, kuriose galima saulės šviesos energijos ir (ar) vėjo elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra, ribų planuojama ir vykdoma vadovaujantis bendraisiais įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, projektavimo ir statybos, teritorijų planavimo, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, aplinkos apsaugos ir kitais susijusiais reikalavimais.

13. Perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, vykdydami elektros tinklų planavimą, vadovaujasi Elektros energetikos įstatymu ir Paspartinų plėtros zonų planu.“

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„49 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos įrenginių projektavimo ir statybos reikalavimai

1. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos užtikrina, kad visi leidimų išdavimo, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojantys aprašai ir taisyklės, taikomi elektros energijos, šilumos ir vėsumos energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiams, susijusioms perdavimo ir skirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais skystaisiais bioproductais procesams, ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintiems nebiologinės kilmės skystiesiems ir dujiniais transporto degalams, būtų objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir būtini, nediskriminuojantys pareiškėjų ir kad juose būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijų ypatybes.

3. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti:

1) saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;

2) vėjo elektrines (tarp jų vėjo elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis);

3) 1 MW ir mažesnės įrengtosios galios biodujų elektrines arba biodujų gamybos įrenginius, kurių biodujų gamybos ar valymo apimtys neviršija 750 kubinių metrų biodujų per valandą, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;

4) hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;-

5) kitos paskirties inžinerinius statinius, ant kurių įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

4. Statant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektrines, išskyrus saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) ir energijos kaupimo įrenginius, žemės ūkio paskirties sklypuose turi būti užtikrinta galimybė naudoti žemę pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą. Už žemės naudojimą pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą atsako šių žemės sklypų savininkai ir kiti naudotojai, jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytame sutikime nenumatyta kitaip.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 5 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

6. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės ir (ar) kitos paskirties inžineriniai statiniai, ant kurių įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, statomi pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą. Šioje dalyje nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

7. Statomoms hidroelektrinėms keliami reikalavimai:

1) Vyriausybės nustatyta tvarka pirmenybė turi būti teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;

2) jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, teisės aktų nustatyta tvarka mokama kompensacija teritorijos savininkui ar valdytojui arba jiems susitarus žemė išperkama;

3) hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti hidroelektrinės tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose susikaupusius nešmenis;

4) kiti statomų hidroelektrinių aplinkosauginiai reikalavimai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), mažesnėms kaip 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams taikomi šie supaprastinti reikalavimai:

1) saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros;

2) vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų. Jiems netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštarauja Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius.

9. Didesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki sodo namų, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatų, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių, mokslo paskirties pastatų, skirtų švietimo reikmėms, kitų mokslo paskirties pastatų, skirtų neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatų, specialiosios paskirties pastatų, susijusių su apgyvendinimu (kareivinių pastatų, laisvės atėmimo vietų įstaigų), nurodytos paskirties patalpų kitos paskirties statiniuose, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje numatytus atvejus.

10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodyto atstumo laikymąsi būtina užtikrinti, kai numatoma statyti šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties statinius, įrengti nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius, keičiant statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šioje dalyje nurodytą paskirtį, planuojant teritorijas rekreacijai ir šioje dalyje nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą kitos nei šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

11. Jeigu pastatų savininkai neprieštarauja ir raštu tai patvirtina, didesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms gali būti statomos mažesniu atstumu, negu šio straipsnio 9 dalyje nurodytas atstumas, nuo šio straipsnio 9 dalyje nurodytų pastatų, patalpų ar teritorijų, bet ne arčiau, negu šio straipsnio 14 dalyje nurodytas atstumas, sudarant su asmeniu, suinteresuotu elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, susitarimą dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo.

12. Naujų šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas arčiau negu šio straipsnio 9 dalyje nurodytu atstumu nuo planuojamų statyti ar pastatytų didesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinių galimas, jeigu asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, naujų šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties pastatų, patalpų statytojui ar asmeniui, planuojančiam nurodytas teritorijas, raštu įsipareigoja užtikrinti atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams. Planuojamos statyti didesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybų pradžia laikomas momentas, kai yra atliktas šio straipsnio 20 dalyje nurodytas juridinių faktų registravimas. Už šio įsipareigojimo nevykdymą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Jeigu galimybės užtikrinti atitikties šiems reikalavimams neapribojant vėjo elektrinių

veiklos nėra, naujų nurodytos paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas negalimas.

13. Jeigu, atlikus planuojamos elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje poveikio aplinkai ir (ar) visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, nustatoma, kad kai kuriuose žemės sklypuose, patenkančiuose į šio straipsnio 9 dalyje nurodytą atstumą, atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams yra, naujų šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas tuose žemės sklypuose, esančiuose arčiau, negu nurodytas atstumas nuo pastatytų elektrinių, bet ne arčiau, negu šio straipsnio 14 dalyje nurodytas atstumas, galimas.

14. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, privalo registruotąją pašto siunta, įteikiama pasirašytinai, informuoti žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose (skaičiuojant šį atstumą nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies) arba teritoriją, kurioje nebus užtikrinta atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, jeigu tokia teritorija yra didesnė, negu vienas vėjo elektrinės stiebo aukštis aplink planuojamą elektrinę (toliau šiame straipsnyje – teritorija su statybos apribojimais), savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, apribojimus dėl naujų šio straipsnio 9 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo. Prieštaravimą pateikę žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą statyti vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose (skaičiuojant šį atstumą nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies) arba į teritoriją su statybos apribojimais, savininkai gali sudaryti su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę, susitarimą dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo.

15. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, taip pat privalo registruotąją pašto siunta, įteikiama pasirašytinai, informuoti žemės sklypų ir šio straipsnio 9 dalyje numatytos paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 9 dalyje nurodyto atstumo, savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, galimus apribojimus dėl naujų šio straipsnio 9 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo. Prieštaravimą dėl planuojamos vėjo elektrinės statybos gali pateikti šio straipsnio 9 dalyje nurodytos paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 9 dalyje nurodyto atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su šio straipsnio 9 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu. Prieštaravimą pateikę pastatų, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 9 dalyje nurodyto atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su šio straipsnio 9 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, gali sudaryti su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę, susitarimą dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos

reikalavimams užtikrinimo arba, kai pradėtos vykdyti procedūros, susijusios su šio straipsnio 9 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, dėl faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su pradėtomis vykdyti procedūromis, atlyginimo tuo atveju, kai nėra galimybės užtikrinti atitikties sveikatos saugos reikalavimams. Nepavykus susitarti, ginčas sprendžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

16. Jeigu šio straipsnio 14 ar 15 dalyje nurodytos registruotosios pašto siuntos nepavyksta įteikti arba žemės sklypo ir (ar) statinio savininko buvimo ar gyvenamoji vieta nežinoma, per 15 darbo dienų nuo šios siuntos gražinimo dienos informaciją apie numatomą vykdyti veiklą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, viešai paskelbia viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, jeigu toks laikraštis leidžiamas nustatytoje teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą, ir savivaldybės interneto svetainėje. Skelbiamoje informacijoje nurodoma: žemės sklypų, kuriuose numatoma vykdyti veiklą, unikalūs numeriai; adresas, nurodant savivaldybę, vietovę, gatvę, numerį, galimi apribojimai dėl naujų šio straipsnio 9 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse nurodytą prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir sudaryti šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse nurodytus susitarimus su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą; arba nuoroda, kur su planuojamos veiklos informacija galima susipažinti; konkretaus subjekto, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl papildomos informacijos suteikimo, pavadinimas, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodas, buveinė, kontaktiniai duomenys arba fizinio asmens vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys ir galimybė pateikti šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse nurodytą prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir pateikus prieštaravimą sudaryti šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse nurodytą susitarimą su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą. Kai ši informacija viešai paskelbiama viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, kai toks leidžiamas teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą, ir savivaldybės interneto svetainėje, yra laikoma, kad žemės sklypų ir statinių, patenkančių į šio straipsnio 14 ir 15 dalyse nurodytą atstumą, savininkams pranešta skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių dieną.

17. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, informaciją, nurodytą šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse siunčia vadovaudamasis Energetikos ministerijos interneto svetainėje paskelbtais pavyzdiniais pranešimais.

18. Jeigu, atlikus šio straipsnio 14, 15 ir 16 dalyse numatytas informavimo procedūras, gaunamas rašytinis prieštaravimas dėl planuojamos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybos, vėjo elektrinės statyba negalima, išskyrus atvejus, kai asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vykdymu didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje, ir asmuo, pateikęs prieštaravimą, sudaro šio straipsnio 14 ir (ar) 15 dalyse nurodytus rašytinius susitarimus. Negavus rašytinio prieštaravimo per šio straipsnio 14 dalyje nustatytą terminą, laikoma, kad žemės sklypų savininkai planuojamai didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybai neprieštarauja ir neprivaloma sudaryti šio straipsnio 14 dalyje nurodyto rašytinio susitarimo. Miškų ūkio paskirties žemės sklypų savininkai, informuoti pagal šio straipsnio 14, 15 ir 16 dalyse numatytas informavimo procedūras, negali teikti prieštaravimų dėl didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybų.

19. Neatlikus šiame straipsnyje nustatytų informavimo procedūrų ir (ar) nesudarius privalomo susitarimo dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo ir (ar) susitarimo dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas.

20. Asmenys, suinteresuoti elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, Nekilnojamojo turto registro duomenų tvarkytojui teikia prašymą įregistruoti juridinius faktus – „Naujų pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo apribojimai pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ ir pateikia:

1) rašytinius susitarimus su žemės sklypų ir šio straipsnio 9 dalyje numatytos paskirties pastatų savininkais ir (ar)

2) informacinius pranešimus, kurie siunčiami šio straipsnio 14 ir 16 dalyse nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai juridiniai faktai yra įregistruoti arba tuo pačiu prašymu juos prašoma įregistruoti šios dalies 1 punkte nurodytų susitarimų pagrindu, ir (ar)

3) informacinis pranešimus, kurie siunčiami šio straipsnio 15 dalyje nustatyta tvarka.

21. Šio straipsnio 20 dalyje nurodyti juridiniai faktai gali būti išregistruojami Nekilnojamojo turto registro sistemos nuostatuose nustatytais pagrindais ir tvarka.

22. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinės nestatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar ne arčiau jų atstumu, kuris apskaičiuojamas prilyginant vieną metrą vėjo elektrinės aukščio (matuojant vėjo elektrinės stiebo aukštį) 10 metrų atstumui iki artimiausio kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose. Vertingiausiais kraštovaizdžio arealais laikomos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane apibrėžtos ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijos ir ypač raiškūs kraštovaizdžio kompleksai. Vertingiausių kraštovaizdžių panoramų apžvalgos taškų, kurie nustatomi vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose, sąrašą tvirtina aplinkos ministras.

23. Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kurios iš anksto, teritorijų planavimo metu, o kai teritorijų planavimo dokumentas nerengiamas, – iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo, Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytais terminais, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių ar leidime plėtrai ir eksploatacijai, kai elektrinė plėtojama jūrinėje teritorijoje, numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai. Vėjo elektrinių statybos vietos derinamos netaikant reikalavimo pasirašyti sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, jeigu statyti ar įrengti vėjo elektrinę planuojantis asmuo statybos projekte numato papildomų Vyriausybės nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomene ir (ar) kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis suderintų techninių priemonių (radarų, elektrooptinių įrenginių, ryšių ir duomenų perdavimo (informacinių sistemų) įrangos), užtikrinančių planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių vykdomam Lietuvos Respublikos teritorijos ir Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje bei kontinentinio šelfo stebėjimui išvengimą, įrengimą ir iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo su Lietuvos kariuomene ir (ar) kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis pasirašo sutartį dėl šių priemonių įrengimo, priežiūros, eksploatavimo ir gaunamų duomenų perdavimo Lietuvos kariuomenei ir (ar) kitoms nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms.“

40 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos užtikrina, kad visi leidimų išdavimo, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojantys aprašai ir taisyklės, taikomi elektros

energijos, šilumos ir vėsumos energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiams, susijusioms perdavimo ir skirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais skystaisiais bioproduktais procesams, ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam nebiologinės kilmės kurui, būtų objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir būtini, nediskriminuojantys pareiškėjų ir padedantys įgyvendinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1999 2 straipsnio 18 punkte, ir kad juose būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijų ypatybes.“

41 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, ir savivaldybių institucijos, koordinuodamos veiksmus, pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina tinkamas visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, teikia konsultacijas ir rengia švietimo programas apie atsinaujinančių energijos išteklių plėtros ir naudojimo praktines galimybes ir naudą.“

2. Pakeisti 51 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, rengia, teikia ir viešai skelbia informaciją apie sistemas ir įrenginius, naudojančius atsinaujinančius energijos išteklius, jų teikiamą naudą, sąnaudas ir šių išteklių vartojimo efektyvumą; taip pat rengia ir savo interneto svetainėje skelbia rekomendacijas dėl saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo ir standartines daugiabučio namo stogo nuomos (panaudos) sutarties sąlygas, kuriose taip pat turi būti nurodytos saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant stogo, eksploatavimo ir stogo naudojimo sąlygos, daugiabučio namo patalpų savininkų ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo ir saulės šviesos energijos elektrinės valdytojo teisės ir pareigos.“

42 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Nacionaliniai planiniai rodikliai

1. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai 2030 m. turi atitikti šio įstatymo 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir uždavinius.

2. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai ir tarpiniai nacionaliniai planiniai rodikliai apskaičiuojami energetikos ministro nustatyta tvarka.

3. Valstybės duomenų agentūra užtikrina statistinių duomenų apie visą šalyje suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją ir atsinaujinančių išteklių kurą, ir (ar) energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir pagamintą atsinaujinančių išteklių kurą, taip pat informacijos apie šio įstatymo 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų uždavinių pasiekimą, surinkimą ir paskelbimą savo interneto svetainėje.“

43 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka renka, kaupia ir sistemina šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą informaciją ir ją skelbia savo interneto svetainėje.“

44 straipsnis. Įstatymo papildymas 58¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 58¹ straipsniu:

„58¹ straipsnis. Bendradarbiavimo susitarimai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio arba jo dalies suvartoto kitoje valstybėje narėje įtraukimo į Lietuvos Respublikos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu ar iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio arba jo dalies suvartoto Lietuvos Respublikoje įtraukimo į kitos valstybės narės energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

2. Bendradarbiavimo susitarimai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Perduotas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ar jo dalis yra:

1) atimama iš atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimas įvykdomas iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę;

2) pridedama prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimas įvykdomas iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

4. Apie šiame straipsnyje nurodytus bendradarbiavimo susitarimus dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo Vyriausybės nustatyta tvarka pranešama Europos Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams, kuriais jie galioja. Europos Komisijai pateikiamoje informacijoje, be kita ko, nurodomas perduodamas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ir data, nuo kurios vykdomas bendradarbiavimo susitarimas.

5. Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ar jo dalis laikoma perduota tik po to, kai visos perdavime dalyvavusios valstybės narės apie perdavimą praneša Europos Komisijai.“

45 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„59 straipsnis. Bendri projektai su kitomis valstybėmis narėmis

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali inicijuoti, vykdyti ir (ar) dalyvauti vykdant visų tipų bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių), susijusius su elektros energijos, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Į tokius bendrus projektus su kitomis valstybėmis narėmis gali būti įtrauktos valstybės ir savivaldybių institucijos bei privatūs asmenys.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija stengiasi susitarti su kita valstybe nare dėl bent dviejų bendrų atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektų sausumos ar jūrinėje teritorijoje, esančioje Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje, ne vėliau kaip iki 2030 m. gruodžio 31 d.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, nustatydamas bendrus atsinaujinančių energijos išteklių projektus jūrinėje teritorijoje, atsižvelgia į poreikius, nustatytus planavimo dokumentuose ir kiekvieno jūros baseino aukšto lygio strateginiuose integruoto jūrinio tinklo plėtros planuose bei dešimties metų visos Sąjungos tinklo plėtros plane.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, įgyvendindama bendrus atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektų sausumos ar jūrinėje teritorijoje projektus, užtikrina, kad projektų išlaidos būtų paskirstytos pagal jų suteikiamą naudą, todėl atitinkamame bendradarbiavimo susitarime

valstybės narės atsižvelgia į visas bendro atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektų sausumos ar jūrinėje teritorijoje projekto išlaidas ir naudą.

5. Susitarimai dėl bendrų projektų su kitomis valstybėmis narėmis vykdymo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai, kokia elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis ar koks kiekis pagal bet kurį Lietuvos Respublikos teritorijoje įgyvendinamą bendrą projektą, kuris pradėtas po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinant įrenginio, kuris buvo rekonstruotas po tos datos, pajėgumus, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį. Atsinaujinančių išteklių energijos vienetai, pagaminti padidinant įrenginio pajėgumus, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai pajėgumai buvo padidinti.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytame pranešime Europos Komisijai:

1) nurodomas bendras projektas, įskaitant numatomą bendro projekto pradžios datą;
2) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;
3) nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos dalis arba kiekis, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį;

4) nurodoma valstybė narė, kurios naudai teikiamas pranešimas;

5) nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, per kurį įrenginyje pagaminta atsinaujinančių išteklių elektros energija, šilumos ar vėsumos energija turi būti laikoma įskaitoma į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį.

8. Pagal šio straipsnio 7 dalį Europos Komisijai pateikto pranešimo negalima keisti ar panaikinti, jeigu nėra Lietuvos Respublikos ir šio straipsnio 7 dalies 4 punkte nurodytos valstybės narės sudaryto susitarimo.

9. Bendro projekto tarp Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2030 m.

10. Lietuvos Respublikoje vykdomi bendri projektai su kitomis valstybėmis narėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, įgyvendinimui.“

46 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Per 3 mėnesius, pasibaigus kiekvieniems šio įstatymo 59 straipsnio 7 dalies 5 punkte nustatyto laikotarpio metams, Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija parengia pranešimą, kuriame nurodo:“.

47 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 63 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Bendros paramos schemos su kitomis valstybėmis narėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nustatytų uždavinių įgyvendinimui.“

48 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba privaloma išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus dėl elektros tinklų operatorių tinklų pralaidumų rezervavimo ir (ar) ketinimų protokolų sudarymo ir (ar) vykdymo, ir (ar) išankstinių prijungimo sąlygų ir (ar) prijungimo sąlygų išdavimo, ir (ar) prijungimo prie tinklų paslaugų sutarčių sudarymo ir (ar) šių sutarčių vykdymo, vykdamas elektros tinklų operatorių įstatymo nustatytas pareigas, susijusias su atsinaujinančių energijos išteklių prijungimu prie elektros tinklų. Skundas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai paduodamas ne vėliau kaip per

30 kalendorinių dienų nuo elektros tinklų operatoriaus sprendimo, kurį ketinama skųsti, priėmimo dienos.“

49 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusi galios 65 straipsnio 3 dalį.

50 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo priedą 7 punktu:

„7. 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/2413](#), kuria iš dalies keičiami Direktyva [\(ES\) 2018/2001](#), Reglamentas [\(ES\) 2018/1999](#) ir Direktyva [98/70/EB](#), kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva [\(ES\) 2015/652](#).“

2. Papildyti Įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2024/1711](#) kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos [\(ES\) 2018/2001](#) ir [\(ES\) 2019/944](#).“

51 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalis, 3 straipsnio 1–4, 6–9, 11, 13–15 dalys, 4–13, 15–36, 39–50 straipsnius ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalys, 3 straipsnio 1–4, 6–9, 11, 13–15 dalys, 4–7, 21–23, 26–30, 33–36, 40, 42, 44–47 ir 50 straipsniai įsigalioja 2025 m. gegužės 1 d.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos, energetikos ministras ir aplinkos ministras iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra šio įstatymo 37 straipsnyje, kuriuo Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas papildomas 48¹ straipsniu, nurodytą žemėlapią sudaro iki 2025 m. gegužės 21 d.

5. Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra pirmą kartą pagal šio įstatymo 38 straipsnį, kuriuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas papildomas 48² straipsniu, parengtą Paspartinos plėtos zonos planą ne vėliau kaip iki 2026 m. vasario 21 d. teikia tvirtinti energetikos ministrui.

6. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojantiems specialistams iki 2025 m. gruodžio 31 d. netaikomi šio įstatymo 34 straipsnyje, kuriuo keičiamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 45 straipsnis, nustatyti reikalavimai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas